

Сертификаттау курсының бағдарламасы

Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші білім және ғылым ұйымының атауы	«Қазақстан-Ресей медицина университеті» ҰБО
Қосымша білім беру түрі (<i>біліктілікті арттыру/ сертификаттау курсы/формальды емес білім беру шарасы</i>)	Сертификаттау курсы
Білім беру бағдарламасының атауы	Сот-психиатриялық сараптама ересектердің, балалардың
Мамандықтың және (немесе) мамандықтың атауы (<i>мамандықтар мен мамандықтар номенклатурасына сәйкес</i>)	Мамандығы: Психиатрия ересектердің, балалардың Психиатрия (наркология, психотерапия, сексопатология, медициналық психология, сот-наркологиялық сараптама) Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, сот-наркологиялық сараптама) Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, суицидология, сот-наркологиялық сараптама) Мамандандыру: Сот-психиатриялық сараптама ересектердің, балалардың
Білім беру бағдарламасының деңгейі (<i>базалық, орта, жоғары, мамандандырылған</i>)	Мамандандырылған
СБШ(салалық біліктілік шеңбері) бойынша біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Психиатрия ересектердің, балалардың Психиатрия (наркология, психотерапия, сексопатология, медициналық психология, сот-наркологиялық сараптама) Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, сот-наркологиялық сараптама) Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, суицидология, сот-наркологиялық сараптама)
Бағдарламаның ұзақтығы кредит(сағатпен)	10 кредит (300 ак. сағат)
Оқыту тілі	Қазақ тілінде, орыс тілінде
Өткізу орны	Клиникалық база
Оқыту форматы	Күндізгі
Мамандық бойынша берілген біліктілік (<i>сертификаттау курсы</i>)	Ересектердің, балалардың сот-психиатриялық сарапшы дәрігері
Оқуды аяқтағаннан кейінгі құжат (<i>сертификаттық курс туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік</i>)	Қосымшамен бірге сертификаттау курсының сертификаты (транскрипт)
Сараптама ұйымының толық атауы	Денсаулық сақтау дайындау бағыты бойынша ОӘБ «Психиатрия» комитеті, 2024 ж. 22 ақпандағы № 6 хаттама
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	22.02.2024ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жылға

Сертификаттау курсының білім беру бағдарламасын әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар үшін, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидалары.
2. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасын және біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы».
3. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды аттестациялауға жататын мамандықтар мен мамандықтардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы No ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы.
4. «Халыққа психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы No ҚР ДСМ-224/2020 бұйрығы»

Әзірлеушілер туралы ақпарат

Лауазымы	Т.А.Ә	контактілер: электрондық пошта
Дамыған		
Психиатрия және наркология кафедрасының меңгерушісі, медицина ғылымдарының докторы, профессор	Ешімбетова С.З.	s_zakirovna@yahoo.com

СК ББ бағдарламасы қосымша білім берудің білім беру бағдарламалары комитетінің отырысында бекітілді

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (болған жағдайда)	Т.А.Ә	Хаттаманың №, күні
«Қазақстан Ресей медицина университеті» білім беру мекемесінің жалпы дәрігерлік практика кафедрасының төрағасы, меңгерушісі, медицина ғылымдарының докторы, профессор	Лигаи З.Н.	09.01.2024 ж. №4 хаттама

СК ББ бағдармасының сараптамалық бағалау Денсаулық сақтау дайындау бағыты бойынша ОӘБ «Психиатрия» комитетінде талқыланды.

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (болған жағдайда)	Т.А.Ә	Хаттаманың №, күні
Психиатриялық комиссияның төрағасы, Неврология, нейрохирургия, психиатрия және реабилитация кафедрасының профессоры, психиатрия және наркология курсына жауапты НАО МУК	Любченко Марина Юрьевна	2024 ж. 22 ақпандағы № 6 хаттама

СК БББ сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

СК ББ бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағыты бойынша ОӘБ 2024 жылғы 18 наурыздағы отырысында бекітілді № 6 хаттама (ОӘБ сайтында орналастырылған)

Сертификаттау курсының бағдарламасының паспорты

Бағдарламаның мақсаты

Сот-психиатриялық сараптамаларды тағайындау және жүргізу, оларды қылмыстық, азаматтық және әкімшілік сот ісін жүргізуде, сот шешімдерін орындауда жүзеге асыру ерекшеліктері бойынша білімі мен дағдысы бар білікті мамандарды даярлау; ақыл-есі кемдігінің, әрекетке қабілетсіздігінің, есі дұрыс еместігінің және әрекет қабілеттілігінің шектелуінің белгілерін анықтау бойынша білім мен дағдылар және ересектер мен балаларда кешенді сот-психиатриялық сараптама жүргізу мүмкіндігі

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы

Осы пәнді оқу нәтижесінде студенттер ересектер мен балалардағы психикалық бұзылулар мен мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау, ересектер мен балаларды клиникалық тексеру дағдыларын қалыптастырады; психикалық бұзылыстар бойынша психокоррекциялық, психогигиеналық және психопрофилактикалық іс-шараларды жүргізу

Бағдарламаның негізгі элементтерін үйлестіру

№/б	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
1	Сот-психиатриялық сараптамаларды тағайындау тәртібін білу	Пациентті қадағалау Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Семинар талқылауы Клиникалық жағдайларды талдау Пациентті қадағалау Медициналық құжаттарды дайындау
2	Қылмыстық, азаматтық және әкімшілік сот ісін жүргізуде және сот шешімдерін орындауда сот-психиатриялық сараптамаларды жүргізудің жалпы әдістемелік принциптерін білу.	Пациентті қадағалау Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Семинар талқылауы Клиникалық жағдайларды талдау Пациентті қадағалау Медициналық құжаттарды дайындау
3	Ақыл-есі кемдіктің, әрекетке қабілетсіздіктің, жауапкершіліктің төмендеуінің және әрекет қабілеттілігінің шектелуінің белгілері мен критерийлерін анықтау	Пациентті қадағалау Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Семинар талқылауы Клиникалық жағдайларды талдау Пациентті қадағалау Медициналық құжаттарды дайындау
4	Сот-психиатрлар құзыретінің шегін және олардың кәсіби қызметіндегі заңды міндеттерін білу	Пациентті қадағалау Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Семинар талқылауы Клиникалық жағдайларды талдау Пациентті қадағалау Медициналық құжаттарды дайындау
5	Сараптаманың ең жоғары тиімділігіне қол жеткізу үшін білімнің басқа салаларындағы сарапшылармен (психология, сот медицинасы, сексология және т.б.) тиімді қарым-	Пациентті қадағалау Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Семинар талқылауы Клиникалық жағдайларды талдау Пациентті қадағалау Медициналық құжаттарды дайындау

№/б	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
	қатынас жасай білу.		

Сертификаттау курс бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырыптың/бөлімнің/ пәннің атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	ББ әзірлеушінің қалауы бойынша оқытудың басқа	ТӨЖ	
1.	«Сот-психиатрияға кіріспе» 1 модулі	6	6		24	24	
1.1	Сот психиатриясының пәні мен міндеттері	2	2		8	8	Сот-психиатрия мәселелерін және оның ерекшеліктерін талқылау
1.2	Психиатриядағы зерттеу әдістері	2	2		8	8	Психиатриядағы зерттеу әдістерін талқылау
1.3	Зерттеу әдістері және психикалық статустың квалификациясы	2	2		8	8	Жетекшілік ететін науқастың психикалық жағдайын бағалаңыз
2.	Жалпы психопатология 2 модулі	10	10		40	30	
2.1	Жалпы психопатология негіздері	2	2		8	6	Жалпы психопатология мәселелерін талқылау
2.2	Астениялық, невроз тәрізді, психопатиялық бұзылыстар	2	2		8	6	Астениялық, невроз тәрізді, психопат тәрізді бұзылулардың клиникалық көрінісіне сипаттама беріңіз.
2.3	Аффективті синдромдар	2	2		8	6	Себептерін, патогенезін, жіктелуін, аффективті бұзылулардың белгілерін, олардың диагностикасын және емдеуін талқылау. Клиникалық талдау үшін аффективті бұзылулар белгілері бар бақыланатын науқасты көрсетіңіз. Толық медициналық құжаттама дайынданыз
2.4	Галлюцинаторлы-сандырақтық синдромдар	2	2		8	6	Аурудың себептері, белгілері, кезеңдері, жіктелуі, галлюцинаторлы-

							сандылық синдромдар, олардың диагностикасы және емі мәселелерін талқылау. Психотикалық бұзылыс белгілері бар бақылаудағы науқасты клиникалық бағалауға ұсыну. Толық медициналық құжаттама дайынданыз
2.5	Сананың бұзылуы синдромы Кемақылдылық синдромы. Психикалық бұзылулардың классификациясы	2	2		8	6	Сана бұзылыстарының түрлері және олардың клиникалық белгілері бойынша кесте дайындаңыз. Бақыланатын науқасты клиникалық талдауға жіберіңіз. Толық медициналық құжаттама дайынданыз
3.	«Сот психиатриясының құқықтық негіздері» 3 модулі	8	8		22	22	
3.1	Сарапшы-психиатрдың құқықтары мен міндеттері. СПЭ(сот психиатриялық экспертиза) мақсаты мен оның міндеттеріне арналған құқықтық принциптер	2	2		2	4	Психиатр-сарапшының құқықтары мен міндеттерін талқылау. Белгілі бір іс-әрекеттер жасау, сараптама жүргізу және психикалық аурудың өршуі кезінде субъектілердің (қылмыстық немесе азаматтық сот ісін жүргізу субъектілерінің) психикалық жай-күйіне бағалау жүргізу және сараптамалық қорытынды беру
3.2	СПЭ (сот психиатриялық экспертиза) түрлері. Сот-психиатриялық қорытынды және оны сот пен тергеушілердің бағалауы	2	2		2	4	Психиатр-сарапшының құқықтары мен міндеттерін талқылау. Белгілі бір іс-әрекеттер жасау, сараптама жүргізу және психикалық аурудың өршуі кезінде субъектілердің (қылмыстық немесе азаматтық сот ісін жүргізу субъектілерінің) психикалық жай-күйіне бағалау жүргізу және сараптамалық қорытынды беру
3.3	Қылмыстық іс жүргізудегі СПЭ. Есі дұрыс, ессіздік және шектеулі есі дұрыстық	2	2		10	8	Сот шешімімен мәжбүрлі емделуде жүрген бақылаудағы науқасты клиникалық талдауға

	туралы түсінік. Жәбірленушілер мен куәлардың СПЭ. Қылмыстық іс жүргізудегі өлімнен кейінгі СПЭ						жіберу. СПЭК актісі арқылы оның ессіздігін дәлелденіз. Ақылсыздық пен әрекетке қабілетсіздік ұғымдарының айырмашылығын түсіндіріңіз.
3.4	Азаматтық іс жүргізудегі СПЭ. Қабілетсіздік туралы түсінік. Азаматтық сот ісін жүргізудегі СПЭ түрлері. Азаматтық сот ісін жүргізудегі қайтыс болғаннан кейінгі СПЭ	2	2		8	6	Қосалқы сарапшылардың (азаматтық іс жүргізу субъектілерінің) психикалық жай-күйіне бағалау жүргізу және сараптамалық қорытынды беру, әрекет қабілеттілігін немесе әрекетке қабілетсіздігін негіздеу. Материалдарды зерделеу негізінде марқұмның жеке басына сараптама жүргізу және сараптамалық қорытынды беру
4.	«Жеке психиатрия негіздері» 4 модулі	14	14		44	18	
4.1	Шизофрения. Аффективті бұзылулар (МДП). Эпилепсия. Сот-психиатриялық бағалау	2	2		6	2	Шизофрения, МДП және эпилепсия диагнозымен мәжбүрлі емделуден өтіп жатқан бақыланатын науқасты клиникалық талдауға жіберу. Психикалық жай-күйін сипаттау және бағалау, сондай-ақ сот- психиатриялық бағалаумен психикалық жай-күйінің синдромдық квалификациясы көрсетілген психиатриялық сұхбат жүргізу
4.2	Бас сүйек ми зақымына байланысты психикалық бұзылулар. Кеш жастағы психикалық бұзылулар, соның ішінде мидың атрофиялық аурулары	2	2		6	2	Бақылауға жіберілген науқастардың синдромы мен ауруын анықтаңыз. Толық медициналық құжаттама дайынданыз
4.3	Қан тамырларының психоздары. Реактивті психоздар. Симптоматикалық психоздар. Ересектер мен балалардағы клиникалық көріністер	2	2		6	2	Психоздың әртүрлі формалары арасында диагностика жүргізу. Толық медициналық құжаттама дайынданыз
4.4	Тұлғаның бұзылуы – психопатия. Психопатияның классификациясы.	2	2		6	2	Түрлі ауыратын психикалық күйлердің диагностикалық критерийлерін

	Ересектер мен балалардағы психопатияның негізгі формаларының клиникалық ерекшеліктері. Психопатияның динамикасы. Сот-психиатриялық бағалау						сипаттайтын тақырып бойынша кесте дайындаңыз: Тұлғаның бұзылуы (F60 – F69). Клептомания (F63.2).
4.5	Ақыл-ой кемістігі. Сот-психиатриялық маңызы	2	2		4	2	Клиникалық талдауға психикалық дамуы тежелген диагнозбен мәжбүрлеп емделіп жатқан, бақылаудағы науқас ұсынылды. Психикалық жай-күйін сипаттау және бағалау, сондай-ақ сот-психиатриялық бағалау жүргізе отырып, психикалық жай-күйінің синдромдық квалификациясын көрсете отырып, психиатриялық сұхбат жүргізу.
4.6	Психикалық бұзылыстары бар, ҚҚӘ(қоғамдық қауіпті әрекеттер) жасаған адамдарға қатысты медициналық шаралар Мәжбүрлеп емдеуді ұйымдастыру және жүргізу және мәжбүрлеп емдеу түрін таңдау Мәжбүрлеп емдеу процесінде емдеу және оңалту тактикасы	2	2		4	2	Қоғамдық қауіпті іс-әрекеттер жасаған психикалық науқастарға қатысты мәжбүрлеп емдеу және басқа да медициналық шараларды қолдану тәртібін айқындау
4.7	«Ерекше жағдайлар»	2	2		4	2	Клиникалық жағдайларды талқылау кезінде ерекше жағдайларға сот-психиатриялық баға беру
4.8	Симуляция	2	2		4	2	Жалған көріністердің мәселелерін талқылау
4.9	Кәмелетке толмағандардың СППЭ (соттық психология-психиатриялық экспертиза)	2	2		4	2	Кәмелетке толмағандар үшін СППЭ өткізу ерекшеліктері туралы мәселелерді талқылау
	Барлығы:	38	38		130	94	
	Қорытынды:	300 сағат					

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдісі
Ағымдағы	AA, CbD, OR, Peer PA, MCQ

Аралық	мини-клиникалық сынақ
Қорытынды	1 кезең – білімдерін бағалау 2 кезең – дағдыларын бағалау

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік баға	Бағалаудың цифрлық эквиваленті	Бағалау пайызы	Дәстүрлі бағалау
A	4.0	95-100	Өте жақсы
A-	3.67	90-94	
B+	3.33	85-89	Жақсы
IN	3.0	80-84	
IN-	2.67	75-79	
C+	2.33	70-74	қанағаттанарлық
MEH	2.0	65-69	
MEH -	1.67	60-64	
D+	1.33	55-59	
D	1.0	50-54	қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі:

1. Психиатрия: оқу құралы. Жариков М.Н., Тюльпин Ю.Г.-М.: ИМ, 2016. -832 б.
2. Жалпы психопатология: дәрістер курсы. -М.: MEDpress-inform, 2019.-208 б.
3. Сот-психиатриялық сараптама: Оқу құралы / А.А.Ткаченко, Д.Н.Корзун. — 2-бас., қайта қаралған. және қосымша - Мәскеу: GEOTAR-Media, 2020. - 728 б.: сырқат.
4. Психиатриялық көмекті құқықтық реттеу / Қ.Алпысбаева// Теориялық және клиникалық медицинаның өзекті мәселелері. – 2018 ж. – No 1(16). – 25-28 б.

Қосымша:

1. Жалпы психопатология, Снежневский, 2019; MEDpress-inform, 208-бет
2. Психиатрия. Клиникалық психопатология негіздері. 3-ші басылым. Цыганков Б.Д., Овсянников С.А. 2021

Интернет ресурстар:

1. Балалар мен жасөспірімдер психиатриясы
2. Психиатрия: Ұлттық гид, 2018 ж
3. Қозғалтқыштардың экспериментальды диагностикасына арналған оқулық: терең психологиялық диагностика және оны психопатологияда, психосоматикада, сот-психиатрияда, криминологияда, психофармакологияда, кәсіби, отбасы мен жасөспірімдерге кеңес беру, характерология және этнологияда қолдану, 2019 ж.
4. Суицидология және дағдарыстық психотерапия, 2019 ж
5. «Денсаулық сақтау саласындағы маманды аттестаттау, сертификаттың жарамдылығын растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 15 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-274/2020 бұйрығы. денсаулық сақтау саласындағы маманның, оның ішінде шетелдік мамандардың, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан тыс жерде медициналық білім алған адамның денсаулық сақтау саласындағы маманын аттестациялауға жіберу жағдайлары».

6. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің біліктілігін үздіксіз арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы.

7. «Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау, білім беру бағдарламалары түлектерінің кәсіптік дайындығын бағалау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-249/2020 бұйрығы. денсаулық сақтау саласында және денсаулық сақтау саласындағы мамандар».

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар

- Білім беру бағдарламасы (ТМД)
- Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарыҚадрларға қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
- Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар

- Сабақтың көрнекілігі: тапсырмалар, шағын топтарда жұмыс істеуге арналған сұрақтар, жеке тапсырмалар.
- Техникалық құралдар: дербес компьютер, оқу материалдары бар электронды тасымалдағыштар;
- Интернетке кіру;
- Тыңдаушыларға арналған үлестірме материалдар.

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

МДП – Маниакальды-депрессиялық психоз

AA (Audit Assessment Tool) – Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау

CbD (Case-based Discussion) – Клиникалық жағдайды талқылау

CS (Case study) – Жғдайды талдау

PeerA (Peer Assessment) – Өзара бағалау

MCQ (Multiple choice questions) – Тестілеу

OR (Oral report) – Презентация, ауызша баяндама